

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΕΝΑΤΟΝ
1934

Ε.Υ.Α. ΕΠΣ. Κ.Τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ἐν τούτοις ἐλάχιστα ἔχουν γραφῆ περὶ αὐτῆς. Ἡ ἱστορία της δὲν ἤρευνηθῆ ἀκόμη, οὔτε ἐγράφη ἀκόμη ἡ ἱστορία τοῦ περικλεοῦς τυπογραφείου της, τοῦ ὁποίου δυστυχῶς οὔτε αἱ ἐκδόσεις ὄλαι δὲν εἶναι ἀκόμη γνωσταί. Ξένοι, καὶ ἰδίως Ρουμᾶνοι (βλ. βιβλιοκρισίας μου εἰς «Ἡπ. Χρονικά» τ. Η' τοῦ 1933) ἐπιστήμονες, ἔχουν ἀσχοληθῆ ἀρκούντως μὲ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρασιν τῆς πόλεως ταύτης κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ προπαγανδιστικὸν πάντοτε πρίσμα. Ὁ κ. Κουρίλας αὐτὸ τὸ κενὸν προσπαθεῖ νὰ πληρώσῃ διὰ τῆς ἐργασίας του, ἂν καὶ δὲν προσφέρει νέας πηγὰς διὰ τὸ θέμα τοῦτο. Παρ' ὅλα ὁμως ταῦτα κατορθώνει νὰ μᾶς δώσῃ μίαν συνοπτικὴν εἰκόνα τῆς ὑπερόχου σταδιοδρομίας τῆς πόλεως ταύτης ἀξιοπρόσεκτον, πολλὰ προσθέτουςαν εἰς τὴν μικρὰν καὶ μοναδικὴν δυστυχῶς ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως τὴν γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Σκενδέρη (Ἀθῆναι 1928).

Χ. Ι. ΣΟΥΛΗΣ

Σπύρου Μινώτου, Ἡ παραχώρησις τῆς Πάργας στὸν Ἀλῆ. Ἡ περιπέτεια μᾶς ἐκδόσεως τοῦ Οὔγου Φωσκόλου (Ἀθῆναι 1935 σ. 1—32).

Ἡ πώλησις τῆς Πάργας ὑπὸ τῶν Ἀγγλων εἰς τὸν Ἀλῆ Πασᾶν τῶν Ἰωαννίνων καὶ ὁ συγκινητικὸς αὐτῶν ἐκπατρισμὸς εἶχον συγκινήσει βαθύτατα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν κοινὴν γνώμην τῆς Εὐρώπης καὶ ἄρθρα ἐπὶ ἄρθρων, βιβλία καὶ ποιήματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν Εὐρώπῃ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀπανθρώπου ἐκείνου γεγονότος. Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἐγράφη καὶ ἐτυπώθη ἐν Φλωρεντίᾳ ἰταλιστὶ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοῖταλοῦ ποιητοῦ Οὔγου Φωσκόλου βιβλίον ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν σληρὰν τύχην τῆς Πάργας, τοῦ ὁποίου μόνον 6—8 ἀντίτυπα ἐκυκλοφόρησαν εἰς στενοὺς φίλους τοῦ ποιητοῦ. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ παρεξηγηθῆ καὶ νὰ συκοφαντηθῆ ὁ ποιητὴς τῶν Τάφων ὡς ἐξαγορασθεὶς παρὰ τῶν Ἀγγλων. Ὁ σ. προσπαθεῖ νὰ ἄρῃ τὴν προσαφθεῖσαν εἰς τὸν ποιητὴν ἀτιμωτικὴν ταύτην κατηγορίαν καὶ νὰ ἀποδείξῃ δι' ἐπιχειρημάτων λαμβανομένων ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ποιητοῦ καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Πάργας ὅτι ὁ ποιητὴς εἶναι ἀμέτοχος τῆς ἀποδιδομένης εἰς αὐτὸν κατηγορίας. Πρὸς τοῦτο δημοσιεύει ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον λέγει ὁ Φ. «δὲν ἔλαβα ποτὲ γιὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ καμμίαν ἀμοιβὴν ἢ δῶρον ἀπὸ θνητό. Τὸ βιβλίον αὐτὸ μοῦ ἐστοίχισεν, ἔξω ἀπὸ ἕνα χρόνον ἀδιάκοπης ἐργασίας, 300 ἀκόμα λίρας στερλίνας γιὰ τοὺς ἀντιγραφεῖς, τὰ βιβλία ποὺ χρειάστηκα γιὰ τὸ ἔργο καὶ ἄλλα σημαντικὰ ἔξοδα, γιὰ νὰ ἔχω μαρτυρίας αὐτῶν».

Παρ' όλα όμως αυτά και παρ' ὄλην τὴν ἐπίμονον προσπάθειαν, τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ὁ σ., δὲν ἔλυσε, κατὰ τὴν γνώμην μου, τὸ μυστήριον τῆς παρεμποδίσεως ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς κυκλοφορίας τοῦ βιβλίου ἐκείνου.

Χ. Ι. ΣΟΥΛΗΣ

Γασπ. Μισταρδῆ, *Τὰ εἰς τὰ ὄρη τῆς βορειοδυτικῆς Ἡπείρου ἔχνη παλαιῶν παγετώνων* («Τὸ βουνὸ» ἀριθ. 14, 15, καὶ 16 τοῦ 1935, Ἀθήναι. Περιοδικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρειβατικοῦ Συνδέσμου).

Ὁ σ., διασχίσας ὡς ὀρειβάτης τοὺς βουνώδεις ὄγκους τῆς βορειοδυτικῆς Ἡπείρου (Σμόλικας, Γράμμος, Βουνὰ Παπίγκου, Λαγαρῆς, Γκαμήλα), δημοσιεύει γεωλογικὴν μελέτην τῆς περιοχῆς ταύτης, εὐπρόσδεκτον προσφορὰν εἰς τὰς ὀλίγας γεωλογικὰς μελέτας τὰς γενομένας μέχρι τοῦδε ὑπὸ ξένων (Filippson, Renz, Nicolescu) καὶ ἡμετέρων (Γεωργαλά). Ἡ μελέτη συνοδεύεται καὶ ὑπὸ σχεδιαγραμμάτων, χαρτῶν καὶ εἰκόνων καὶ εἶναι ὠραία νύξις διὰ τοὺς Ἡπειρώτας καθηγητὰς τῶν φυσικῶν διὰ τὴν μελέτην τῆς Ἡπειρωτικῆς γεωλογίας, διότι συνοδεύεται καὶ ὑπὸ πλήθους παραπομπῶν εἰς τὰς πηγὰς. Ἄς ἔχουν ὡς παράδειγμα τὸν κ. Nicolescu, ἄλλοτε καθηγητὴν τοῦ ἐνταῦθα Ρουμανικοῦ Γυμνασίου, ὁ ὁποῖος τόσον ἐπαινετῶς ἠσχολήθη μὲ τὴν γεωλογίαν τῆς Ἡπείρου κατὰ τὴν ἐνταῦθα διανομὴν του. Παρομοίας μελέτης πρέπει νὰ τύχη καὶ ἡ χλωρίς τῆς Ἡπείρου, περὶ τῆς ὁποίας, ἐκτὸς μικρᾶς μελέτης περὶ τῆς χλωρίδος τοῦ Σμόλικα Ἰταλοῦ καθηγητοῦ, οὐδεμίαν ἄλλην ἔχομεν.

Χ. Ι. ΣΟΥΛΗΣ